

KONKURENCYJNOŚĆ POWIATÓW W WYMIARZE SPOŁECZNYM GOSPO-DARCZYM I ŚRODOWISKOWYM

**Uniwersytet Rolniczy w Krakowie
Wydział Inżynierii Środowiska i Geodezji
Katedra Gospodarki przestrzennej i Architektury Krajobrazu**

Autorzy prezentacji:

Dr inż. Tomasz Salata

Dr inż. Barbara Prus

Dr Julia Gorzelany

- Rozwój procesów zachodzących w regionie charakteryzuje się dużą zmiennością,
- Oznacza to, iż wyróżnienie podstawowych czynników, jak również tych określających ich wpływ na konkurencję jest bardzo skomplikowany,
- Trudności pojawiają się zarówno na poziomie pomiaru natężenia jak i kierunku oddziaływania każdego z czynników.

Konkurowanie to rywalizacja między co najmniej dwoma podmiotami, które działają w tym samym sektorze ,

Konkurencyjność można opisać jako zdolność do skutecznego i efektywnego konkurowania.

Konkurencyjność oznacza umiejętność działania i przetrwania w rywalizującym otoczeniu (J. Machaczka)

Z istoty konkurowania wynika współzawodnictwo między, przynajmniej dwoma, rywalami dążącymi do realizacji swoich interesów poprzez wystawienie na rynku najkorzystniejszej oferty dla klienta (W. Matwiejczuk , E. Pawluczuk)

Konkurencyjność rodzi się w luce, między pomysłowością a celami menadżerów; szuka nowych odkryć (G. Hamela i C.K. Prahalad)

Konkurencyjność to właściwość, która określa zdolność przedsiębiorstwa do ciągłego kreowania tendencji rozwojowej, wzrostu produktywności oraz do skutecznego rozwijania rynków zbytu w warunkach nowych, lepszych i tańszych towarów oraz usług oferowanych przez konkurencję (D. Jelonek)

- Do przeprowadzenia właściwej analizy konkurencyjności niezbędny jest dobór odpowiednich mierników,
- Ze względu na problemy z jednoznacznym zdefiniowaniem terminu konkurencyjności trudno jest wyłonić mierniki tego zjawiska, które byłyby powszechnie akceptowane,
- Dlatego też przy pomiarach tego zjawiska dla przedsiębiorstwa/sektora bądź regionu należy wziąć pod uwagę kilka wskaźników.

- W przypadku regionów przewaga konkurencyjna wiąże się z podkreśleniem silnych stron poprzez wykorzystanie szans tkwiących w otoczeniu, eliminowaniu bądź minimalizowaniu słabości i zagrożeń,
- Przewaga konkurencyjna winna kłaść nacisk na cechy stanowiące o atrakcyjności oferty kierowanej do obecnych i przyszłych użytkowników,
- Podstawowymi grupami docelowymi, dla których przygotowuje i różnicuje się ofertę są mieszkańcy, inwestorzy i turyści,
- Jednostki terytorialne często wyróżniają się unikatowym położeniem,
- O przewadze może decydować także stan gospodarki, infrastruktury czy jakość i poziom kształcenia.

Zbiór zmiennych wyjściowych:

•wymiar społeczny:

- $X_{1(s)}$ – przyrost naturalny ludności na 1000 mieszkańców,
- $X_{2(s)}$ – gęstość zaludnienia,
- $X_{3(s)}$ – odsetek ludności w wieku produkcyjnym [%],
- $X_{4(d)}$ – stopa bezrobocia,

•wymiar gospodarczy:

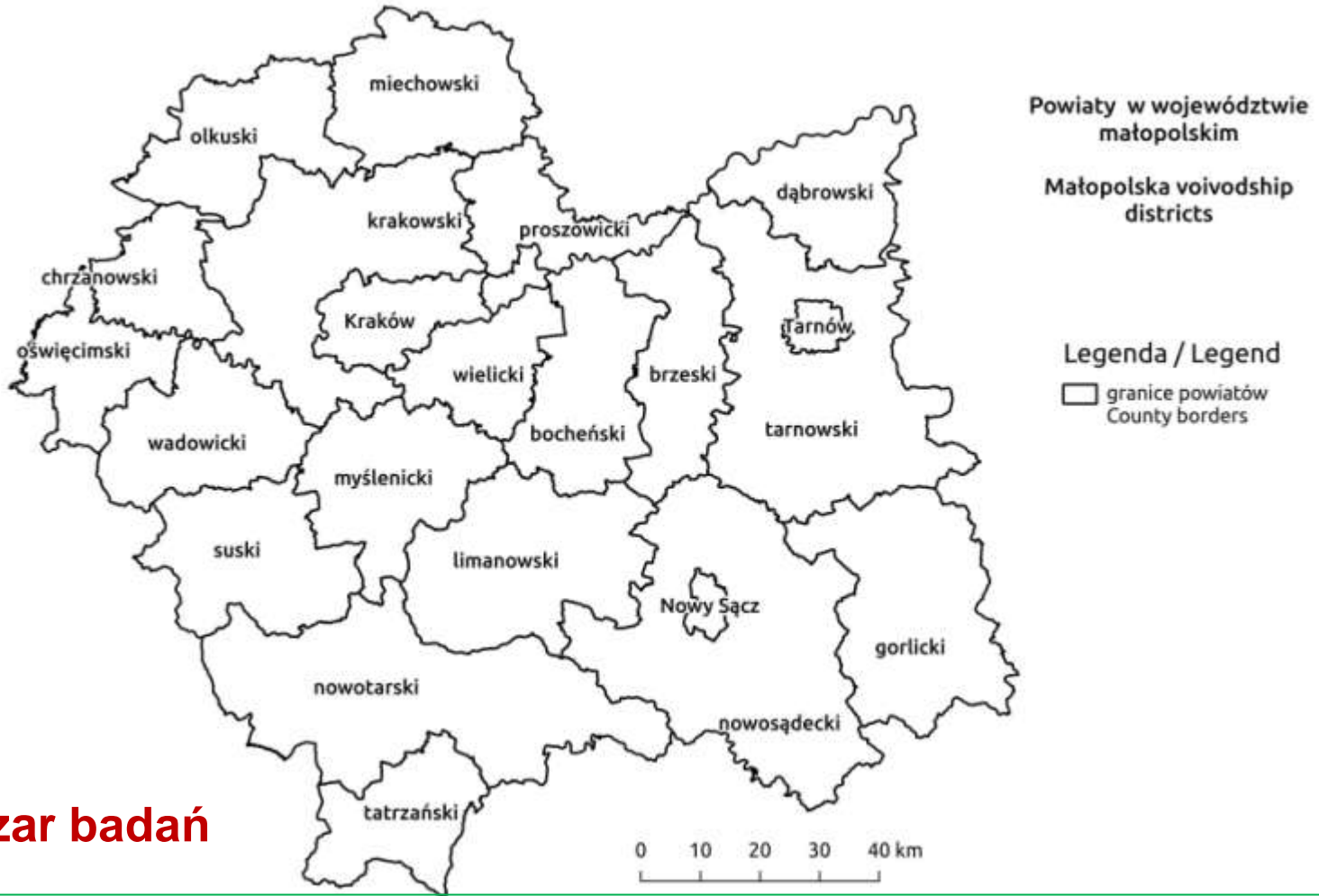
- $X_{5(s)}$ – udział osób pracujących w sektorze usług w ogólnej liczbie ludności [%],
- $X_{6(d)}$ – zatrudnienie przeciętne [osoby],
- $X_{7(s)}$ – liczba podmiotów gospodarki narodowej na 10 tys. ludności,
- $X_{8(s)}$ – udział nowo-zarejestrowanych podmiotów sektora kreatywnego w liczbie nowo zarejestrowanych podmiotów ogółem,
- $X_{9(s)}$ – udział nowo zarejestrowanych podmiotów sektora przetwórstwa rolno-spożywczego w ogólnej liczbie nowo zarejestrowanych podmiotów ogółem

•wymiar środowiskowy:

- $X_{10(s)}$ – ludność korzystająca z instalacji wodociągowej w % ludności ogółem,
- $X_{11(s)}$ – ludność korzystająca z kanalizacji w % ludności ogółem,
- $X_{12(s)}$ – udział obszarów prawnie chronionych w powierzchni powiatów według BDOT10k [%],
- $X_{13(s)}$ – ilość odpadów zebranych z gospodarstw domowych przypadających na 1 mieszkańca [kg]

KONKURENCYJNOŚĆ POWIATÓW W WYMIARZE SPOŁECZNYM GOSPODARCZYM I ŚRODOWISKOWYM

Obszar badań

Określenie zależności występujących pomiędzy zmiennymi

	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	X ₈	X ₉	X ₁₀	X ₁₁	X ₁₂	X ₁₃
X ₁	1,000	-0,136	0,027	0,124	-0,212	-0,040	-0,138	-0,140	0,003	-0,046	-0,021	0,223	-0,381
X ₂		1,000	-0,076	-0,596	0,975	0,780	0,639	0,679	-0,131	0,722	0,766	-0,385	0,615
X ₃			1,000	0,165	-0,148	0,014	-0,157	-0,054	-0,435	0,103	0,051	-0,105	0,111
X ₄				1,000	-0,577	-0,557	-0,634	-0,459	0,301	-0,551	-0,535	0,361	-0,291
X ₅					1,000	0,784	0,696	0,671	-0,080	0,702	0,761	-0,329	0,610
X ₆						1,000	0,648	0,480	-0,084	0,974	0,992	-0,220	0,422
X ₇							1,000	0,530	-0,127	0,630	0,632	-0,061	0,641
X ₈								1,000	-0,333	0,497	0,505	-0,049	0,658
X ₉									1,000	-0,135	-0,119	0,218	-0,118
X ₁₀										1,000	0,982	-0,188	0,472
X ₁₁											1,000	-0,174	0,437
X ₁₂												1,000	0,070
X ₁₃													1,000

Przyrost naturalny

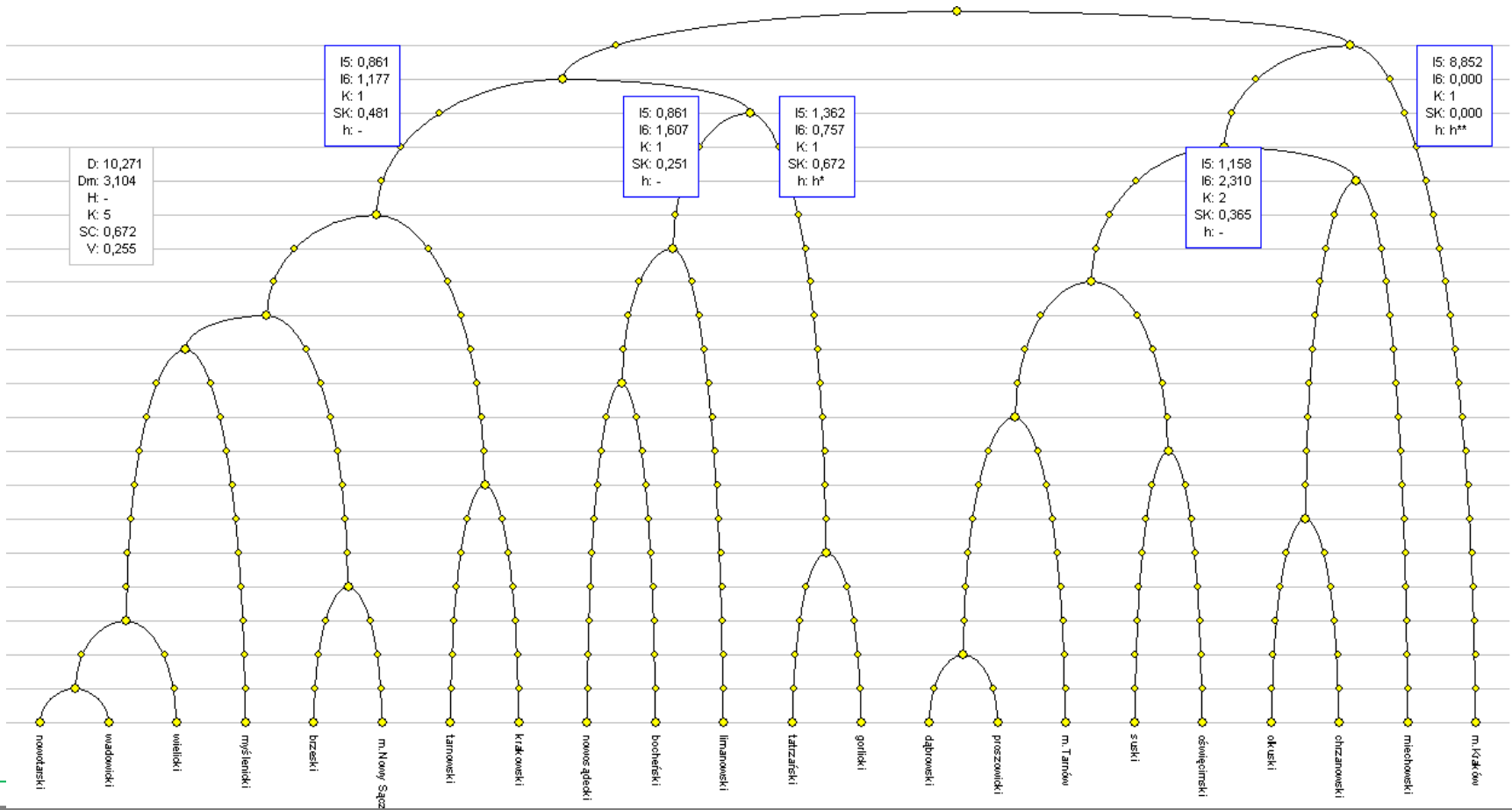
Ludność w wieku produkcyjnym

Podmioty sektora rolno-spożywczego

Udział obszarów prawnie chronionych (BDOT10k)

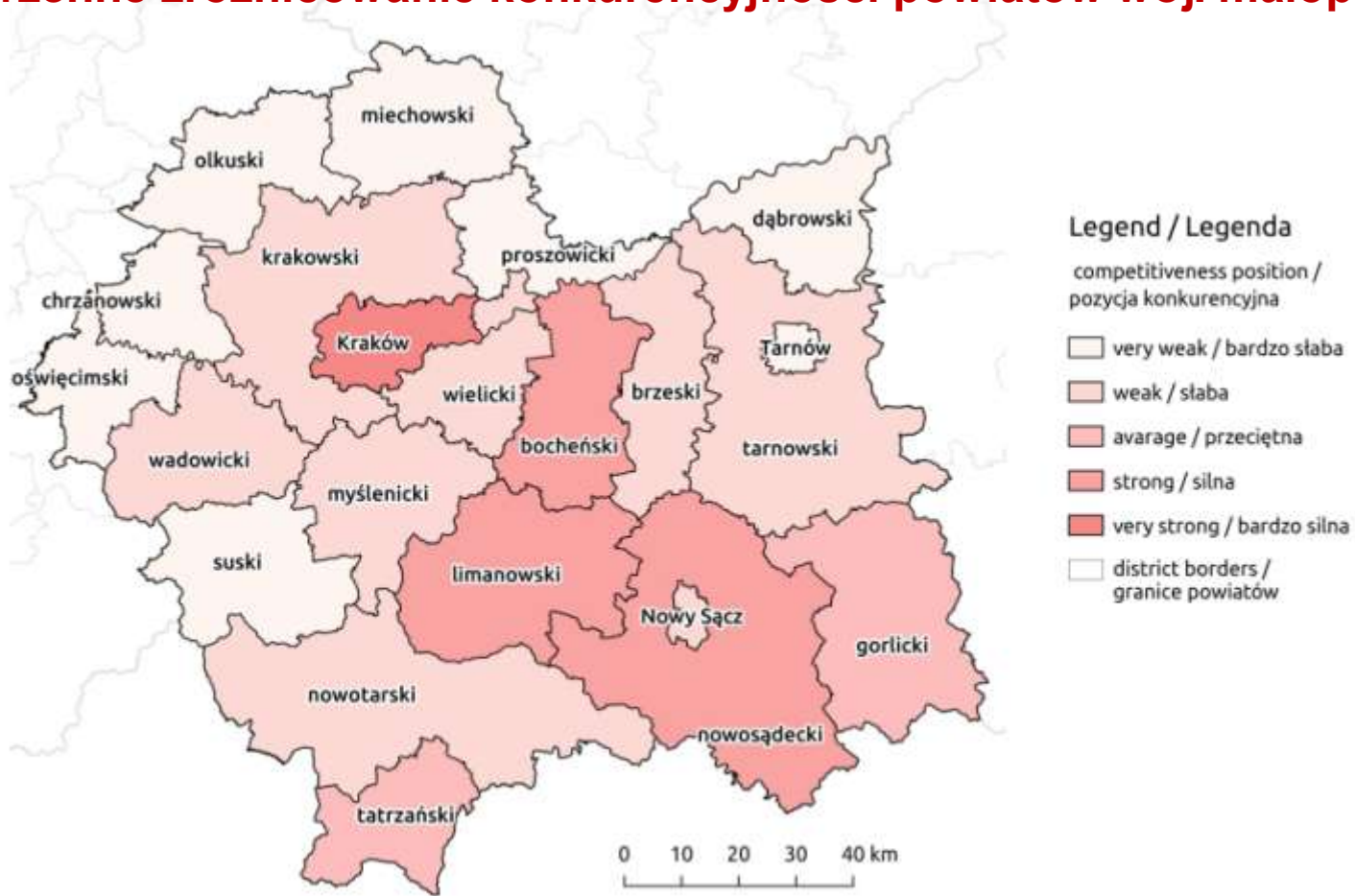
Wyniki klasyfikacji metodą Warda (aglomeracyjną kombinatoryczną)

KONKURENCYJNOŚĆ POWIATÓW W WYMIARZE SPOŁECZNYM GOSPODARCZYM I ŚRODOWISKOWYM

Przestrzenne zróżnicowanie konkurencyjności powiatów woj. małopolskiego

Podsumowanie i wnioski

- metody taksonomiczne umożliwiają badanie zjawisk wielowymiarowych
- konkurencyjność – zjawisko zdefiniowane przy pomocy licznych zmiennych
- 72,7% powiatów małopolski charakteryzuje się słabym poziomem konkurencyjności, co może być spowodowane niskim przyrostem naturalnym, niekorzystnymi warunkami ekonomicznymi
- powiat krakowski – wyróżniający się pozytywnie jako najbardziej konkurencyjny (ze statystycznego punktu widzenia to obiekt odstający)

DZIĘKUJEMY ZA UWAGĘ

Autorzy prezentacji:

Dr inż. Tomasz Salata

Dr inż. Barbara Prus

Dr Julia Gorzelany